

LA NOSTRA TERRA

REVISTA MENSUAL DE LITERATURA, ART I CIÈNCIES

L'ESTATUT

Novament s'ha posat sobre la taula—aquesta vegada a proposta d'un partit polític—la conveniència de què les nostres illes obtenguin pel seu règim administratiu un Estatut autonòmic.

La nostra posició sobre aquest punt és ben clara: basta per a comprovar-ho repassar els editorials de la Revista i recordar la campanya que férem quan fou presentat i discutit, en 1931, el primer avant-projecte d'Estatut. D'això se'n dedueix quina hagi d'ésser ara la nostra actitud, de franca i decidida col·laboració a la idea, actitud que amb nosaltres han de compartir també segurament tots aquells elements, enquadrats avui en distints partits polítics, signataris del primer avant-projecte i aquells que prengueren part tan activa en l'Assemblea celebrada en el Teatre Principal per a la seva aprovació. Altrament, hauríem de pensar que la conveniència personal o de partit és més forta en ells que l'ideal autonòmic i això no ens és possible de creure-ho.

L'"Associació per la Cultura de Mallorca", iniciadora de l'Estatut i amb ella els signataris del primer avant-projecte, endevinaren amb clarividència les necessitats de les illes Balears i el moment polític adequat per a preparar l'empresa, i aprofitaren l'hora escaient per a intentar la implantació pràctica dels seus ideals. Altres elements, per oposició a la idea o per pròpia conveniència, s'hi oposaren. I, el que són

les coses! avui, alguns d'aquests elements oposicionistes, o si més no indiferents, són els que propugnen l'Estatut.

El Partit Regionalista de Mallorca, renovador de l'ideal estatutari, ha tengut l'encert de convocar els altres partits polítics per tal d'estudiar plegats les possibilitats de tramitació i d'implantació a les nostres illes del sistema autonòmic, prenent per base d'estudi el projecte aprovat el juliol de 1931.

Altres elements, precisament aquells que en 1931 s'hi oposaren, es mostren ara partidaris a ultrança de l'Estatut, perquè creuen que actualment ens són propicis els nostres costums, el nostre "dialecte", el nostre dret foral, i obliden que aquests factors permanents que ens caracteritzen, ja existien abans i no poden ésser exposats com una novetat. Diuen també que cal anar directament i clarament a formar una personalitat balear—contradicció de l'afirmació anterior—evitant qualsevol criteri d'absorció i predomini. Com si un Estatut autonòmic no es fes precisament per això! Demanen altrament una sòlida preparació en les persones que hagin d'actuar de ponents en el projecte d'Estatut, i ignoren les diferències que existeixen entre llengua i dialecte. Demanen també un estudi econòmic, i s'oposaren a un projecte d'Estatut signat, entre altres, per elements representatius de les Cambres oficials de Comerç i Agrícola.

Deixau-nos dir que tot això que es vol treure ara com a circumstancial i oportú no és més que el costum de sempre: creure que la política s'ha de limitar a copiar el que fassin els altres; mai posar-hi la iniciativa per davant. Ja ho diguérem en el nostre número de juliol-agost de 1931: "Hem llegit l'Avant-projecte d'aquesta Constitució de l'Estat, no federal, però si federable, i per aquest motiu no podem concebre que hi hagi regions que es resignin al tracte de província, davant l'autonomia federal que fruïran les que ho demanin en ús dels drets constitucionals. Aleshores, per la mateixa força de l'exemple, empeses per l'impuls progressiu de les noves estructuracions polítiques, davant l'espill de les llibertats federals, aquestes regions retardades sentiran vibrar amb tota plenitud la sed de la reivindicació pròpia i seran les que amb més anhel lluitaran per la seva independència". Qualque rialleta irònica provocà aquest editorial nostre; i malgrat aquesta rialleta, es van confirmar els auguris fets.

Però, així com en 1931 pensavem que per a les nostres necessitats autonòmiques ens era suficient un Estatut de caràcter exclusivament econòmico-administratiu, avui creim—contemplant el panorama nacional—que allò d'ahir ja no basta i que és precís que el nostre Estatut

sia també de caràcter eminentment polític. Aquesta és, sincerament parlant, la nostra visió del problema que tracten de resoldre ara alguns partits amb la consecució de l'Estatut.

Tot i la nostra opinió particular, hem de fer avinent que, vengui del partit que vengui i sia la que sia la proporció que es vulgui donar a l'Estatut, sempre està prompte la nostra col·laboració i ajuda lleial.